

NL

NL

NL

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 30.9.2010
COM(2010) 535 definitief

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE
AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD**

over de toepassing van Verordening (EG) nr. 1161/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2005 betreffende de opstelling van niet-financiële kwartaalrekeningen per institutionele sector

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE
AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD**

over de toepassing van Verordening (EG) nr. 1161/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2005 betreffende de opstelling van niet-financiële kwartaalrekeningen per institutionele sector

INHOUDSOPGAVE

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD over de toepassing van Verordening (EG) nr. 1161/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2005 betreffende de opstelling van niet-financiële kwartaalrekeningen per institutionele sector	1
VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD over de toepassing van Verordening (EG) nr. 1161/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2005 betreffende de opstelling van niet-financiële kwartaalrekeningen per institutionele sector	2
1. Inleiding	3
2. Naleving van rapportageverplichtingen	4
2.1 De rapportageverplichtingen	4
2.2 Naleving van rapportageverplichtingen	4
2.3 Overeenstemming met verwante gegevensreeksen.....	5
3. Kwaliteit van de geproduceerde statistieken.....	6
3.1 Relevantie.....	6
3.2 Nauwkeurigheid	8
3.3 Actualiteit en stiptheid	9
3.4 Toegankelijkheid en duidelijkheid.....	9
3.5 Coherentie en vergelijkbaarheid	10
4. Baten en mogelijke verbeteringen.....	13
4.1. Kosten-batenverhouding	13
4.2. Mogelijke verbeteringen	15
<i>Actualiteit</i>	15
<i>Betrouwbaarheid</i>	15
<i>Dekking</i>	15

1. INLEIDING

In Verordening (EG) nr. 1161/2005 van het Europees Parlement en de Raad (hierna "de DSR-verordening" genoemd) is het rechtskader vastgesteld voor het samenstellen van niet-financiële kwartaalrekeningen per institutionele sector (DSR).

Het samenstellen van driemaandelijke sectorrekeningen (DSR) voor de eurozone was als prioritair aangemerkt in het Actieplan betreffende de statistische vereisten van de Economische Monetaire Unie (EMU), waaraan de Raad Ecofin in september 2000 goedkeuring heeft gehecht. Daarin werd bepaald dat driemaandelijke sectorrekeningen voor de eurozone dringend noodzakelijk zijn en binnen 90 dagen na het eind van het betrokken kwartaal beschikbaar moeten zijn.

Zoals vermeld in de derde overweging van de DSR-verordening zijn voor de analyse van cyclische bewegingen in de economie van de Europese Unie en voor de uitvoering van het monetaire beleid in de EMU macro-economische statistieken over het economische gedrag van de onderscheiden institutionele sectoren en over hun onderlinge betrekkingen nodig, die bij gegevens voor de gehele economie verborgen blijven.

Dit verslag betreft de uitvoering van de DSR-verordening, zoals is voorgeschreven bij artikel 9 van die verordening:

"Binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze verordening dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de uitvoering van deze verordening. Dit verslag omvat met name:

- a) informatie over de kwaliteit van de geproduceerde statistieken;*
- b) een beoordeling van de baten van de geproduceerde statistieken voor de Gemeenschap, de lidstaten en de verstrekkers en gebruikers van statistische informatie, in relatie tot de kosten ervan;*
- c) een overzicht van de gebieden waarop in het licht van de behaalde resultaten verbeteringen mogelijk zijn en wijzigingen noodzakelijk worden geacht."*

Het verslag geeft informatie over deze punten, waarbij de volgende structuur is aangehouden: deel 2, hoe de lidstaten hun wettelijke verplichtingen zijn nagekomen; deel 3, de kwaliteit van de geproduceerde nationale en Europese statistieken; deel 4, de huidige kosten-batenverhouding voor de gebruikers met betrekking tot het verzamelen en samenstellen, en plannen voor toekomstige verbeteringen.

2. NALEVING VAN RAPPORTAGEVERPLICHTINGEN

2.1 De rapportageverplichtingen

De DSR-verordening voorziet in de levering van gegevens over een beperkt aantal transacties die desondanks de volledige reeks van niet-financiële rekeningen dekt. Voor landen met een bbp boven 1% van het Europese totaal is de volgende indeling naar sector vereist: niet-financiële vennootschappen (S11) / financiële vennootschappen (S12) / overheid (S13) / huishoudens en instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens (S1M) / buitenland (S2). De rapportageverplichtingen van landen onder deze grens beperken zich tot de sectoren overheid en buitenland.

Tot augustus 2008 moesten de DSR-gegevens uiterlijk 95 dagen na het referentiekwartaal worden verstrekt, daarna gold een indieningstermijn van 90 dagen. Bij de indiening moesten ook retrospectieve gegevens vanaf het eerste kwartaal van 1999 (1999K1) worden verstrekt.

Hoewel er bij de goedkeuring van de DSR-verordening en bij latere uitbreidingen van de EU voor sommige lidstaten tijdelijke afwijkingen werden toegestaan, zijn al deze afwijkingen nu verstreken en geldt de DSR-verordening voor alle EU-lidstaten en, op grond van de EER-overeenkomst, ook voor Noorwegen en IJsland.

2.2 Naleving van rapportageverplichtingen

Landen met een volledige rapportageplicht

Om te beoordelen of een land een volledige reeks DSR-gegevens moet indienen, berekent de Commissie het bbp van het land, uitgedrukt in een percentage van het Europese bbp. Zij baseert zich daarbij op het rekenkundig gemiddelde van de jaargegevens over de laatste drie jaar (artikel 3, lid 2, van de DSR-verordening).

In december 2009 hadden de volgende zeventien landen een volledige rapportageplicht: België (BE), Tsjechië (CZ), Denemarken (DK), Duitsland (DE), Ierland (IE), Griekenland (EL), Spanje (ES), Frankrijk (FR), Italië (IT), Nederland (NL), Oostenrijk (AT), Polen (PL), Portugal (PT), Finland (FI), Zweden (SE), Verenigd Koninkrijk (UK) en Noorwegen (NO).

Bij de laatste levering van 2009 (gegevens tot 2009K3) hebben de lidstaten de uiterste termijn van t+90 dagen (29 december) over het geheel genomen in acht genomen.

De meeste landen leverden de volledige gegevensreeksen, terwijl NO, SE en PL gedeeltelijke gegevensreeksen leverden, NO uitsluitend gegevens voor de sector huishoudens. Bij de laatste leveringen is de situatie echter verbeterd en NO heeft bekendgemaakt de DSR-gegevens voor alle sectoren vóór september 2010 te zullen indienen.

Er ontbraken retrospectieve gegevens voor EL en ES (gegevens voor 1999) en IE (1999-2001). Dit was meestal te wijten aan ontbrekende jaarlijkse sectorrekeningen; deze worden nu

samengesteld en moeten uiterlijk in september 2010 aan Eurostat worden verstrekt, samen met de kwartaalrekeningen.

Landen met een gedeeltelijke rapportageplicht

In december 2009 hadden de volgende twaalf landen een gedeeltelijke rapportageplicht: Bulgarije (BG), Estland (EE), Cyprus (CY), Letland (LV), Litouwen (LT), Luxemburg (LU), Hongarije (HU), Malta (MT), Roemenië (RO), Slovenië (SI), Slowakije (SK) en IJsland (IS).

Van de landen met een beperkte rapportageplicht heeft alleen LU geen gegevens ingediend, maar het heeft wel beloofd dit uiterlijk in december 2010 te doen. Roemenië heeft op vrijwillige basis volledige DSR geleverd, waarmee het land zich erop voorbereidt de 1%-drempel te overschrijden en een volledige DSR-rapporteur te worden.

De uiterste rapportagedata werden over het geheel genomen in acht genomen, hoewel sommige landen er voor een beperkt aantal transacties niet in slaagden gegevens te leveren.

2.3 Overeenstemming met verwante gegevensreeksen

Op grond van de DSR-verordening dient er samenhang te zijn tussen de verschillende onderdelen van de macro-economische statistiek. Zoals vermeld in de vierde overweging van de DSR-verordening maakt de productie van deze rekeningen deel uit van de algemene doelstelling een systeem van jaar- en kwartaalrekeningen voor de Europese Unie en de eurozone op te stellen. Het systeem omvat de belangrijkste macro-economische aggregaten en de financiële en niet-financiële rekeningen per institutionele sector. Hiermee wordt samenhang beoogd tussen al deze rekeningen en, wat de rekeningen van het buitenland betreft, tussen de betalingsbalansgegevens en de gegevens van de nationale rekeningen.

Bovendien vereist artikel 5 van de DSR-verordening dat de door de lidstaten ten behoeve van deze verordening verstrekte gegevens in overeenstemming zijn met de niet-financiële kwartaalrekeningen van de overheid en de belangrijkste kwartaalaggregaten van de gehele economie, die in het kader van het indieningsprogramma van de ESR-verordening¹ aan de Commissie worden verstrekt.

Over het algemeen zijn de inconsistenties klein, maar bij de betalingsbalansgegevens kunnen zij fors zijn (zie punt 3.5 voor bijzonderheden). In enkele gevallen zijn er in het verleden discrepanties tussen de belangrijkste kwartaalaggregaten ("BKA") en de jaarlijkse sectorrekeningen ("JSR") geconstateerd, maar bij de laatste indiening zijn deze veel kleiner geworden. Er worden verdere verbeteringen verwacht dankzij de herziening van het ESR-indieningsprogramma, waarbij de tijdschema's voor de publicatie en herziening van alle nationalerekeningentabellen en mogelijk ook de betalingsbalansgegevens worden geharmoniseerd.

---

¹ Verordening (EG) nr. 2223/96.

3. KWALITEIT VAN DE GEPRODUCEERDE STATISTIEKEN

Een van de eerste manieren om de kwaliteit van de geproduceerde statistieken te beoordelen bestaat in het documenteren van de door de lidstaten en Europese instellingen gebruikte bronnen en methoden voor het samenstellen van nationale en Europese rekeningen. Dit overzicht is in maart 2010 voltooid en verspreid onder de samenstellers, met het doel beste praktijken uit te wisselen en te bevorderen. Het overzicht wordt naar verwachting eind 2010 op de website van Eurostat gepubliceerd (<http://ec.europa.eu/eurostat/sectoraccounts>).

De kwaliteit van de geproduceerde statistieken wordt beoordeeld op basis van de volgende criteria, die zijn neergelegd in Verordening (EG) nr. 223/2009 van 11 maart 2009 betreffende de Europese statistiek²: relevantie, nauwkeurigheid, actualiteit en stiptheid, toegankelijkheid en duidelijkheid, coherentie en vergelijkbaarheid.

3.1 Relevantie

Relevantie is een kwaliteitsaspect dat aangeeft in hoeverre een statistisch product voldoet aan de behoeften van de gebruikers. Dit impliceert dat men weet wie deze gebruikers zijn en dat men kennis heeft van hun behoeften en verwachtingen. In de derde overweging van de DSR-verordening worden de belangrijkste doelstellingen van de productie van DSR als volgt omschreven:

"Voor de analyse van cyclische bewegingen in de economie van de Europese Unie en voor de uitvoering van het monetaire beleid in de EMU zijn macro-economische statistieken over het economische gedrag van de onderscheiden institutionele sectoren en over hun onderlinge betrekkingen nodig, die bij gegevens voor de gehele economie verborgen blijven. Daarom zijn er kwartaalrekeningen per institutionele sector nodig, voor de gehele Europese Unie en voor de eurozone."

Hieruit volgt dat DSR-gegevens met name van belang zijn voor institutionele gebruikers als de ECB en DG ECFIN van de Commissie, en daarnaast voor doeleinden op het gebied van economische governance.

Europese rekeningen

Eurostat en de ECB publiceren een volledige reeks driemaandelijkse sectorrekeningen voor de eurozone die zowel niet-financiële rekeningen als financiële rekeningen en balansen omvat. Eurostat publiceert daarnaast driemaandelijkse niet-financiële sectorrekeningen voor de Europese Unie.

Eurostat publiceert een driemaandelijks persbericht met een reeks voor seizoen gecorrigeerde sleutelindicatoren voor de eurozone en de EU. Het gaat daarbij om de onderstaande niet-

---

² Bekendgemaakt in PB L 87 van 31.3.2009.

financiële indicatoren, waarmee een beeld wordt gegeven van het gedrag van de niet-financiële vennootschappen en de huishoudens.

- Winsttaandeel van niet-financiële vennootschappen, gedefinieerd als het bruto-exploitationeoverschot gedeeld door de bruto toegevoegde waarde. Deze indicator voor de winstgevendheid geeft aan welk deel van de in het productieproces gegenereerde toegevoegde waarde bestemd is als vergoeding voor het kapitaal.
- Bruto-investeringsquote van niet-financiële vennootschappen, gedefinieerd als de bruto-investeringen in vaste activa gedeeld door de bruto toegevoegde waarde. Dit verhoudingscijfer koppelt de investeringen van niet-financiële ondernemingen in vaste activa (gebouwen, machines, software, belangrijke verbeteringen aan vaste activa, enz.) aan de toegevoegde waarde die tijdens het productieproces wordt gegenereerd.
- Brutospaarquote van huishoudens, berekend als brutobesparingen gedeeld door bruto beschikbaar inkomen³.
- Bruto-investeringsquote van huishoudens, berekend als de bruto-investeringen in vaste activa van huishoudens gedeeld door het bruto beschikbaar inkomen⁴.

De ECB publiceert een persbericht over de driemaandelijke financiële en niet-financiële sectorrekeningen van de eurozone. Dit persbericht bevat een analyse van de jaarlijkse procentuele veranderingen van de belangrijkste transacties die aan de beslissingen van de verschillende sectoren binnen de economie ten grondslag liggen. Daarnaast stelt de ECB regelmatig meer gedetailleerde informatie op voor haar directie en raad van bestuur. Deze informatie vormt de basis voor een grondige analyse van de kwartaalontwikkelingen in de eurozone, die gepubliceerd wordt in het maandbericht van de ECB.

Uitsplitsing naar land

De feedback van niet-institutionele gebruikers (bankanalisten, consultants, journalisten, enz.) bevestigt dat zij grote interesse hebben in kortetermijngegevens per institutionele sector. Gebruikers hebben echter naast Europese aggregaten meer informatie over individuele landen nodig.

Het aantal landen dat DSR-gegevens over meer sectoren dan alleen de overheid en het buitenland uitbrengt, is de laatste jaren gestegen. In 2010 publiceren acht van de zeventien landen met een volledige rapportageverplichting DSR-gegevens, waarvan sommige voor seizoen gecorrigeerd (FR, UK) en andere niet (CZ, DK, ES, NL, PT en SE). Nog eens vier landen (AT, DE, IT en NO) publiceren geselecteerde indicatoren over huishoudens en, in het geval van IT, niet-financiële vennootschappen. Van de overige vijf landen overweegt er één (BE) deze gegevens in de nabije toekomst te gaan publiceren.

---

³ Na een correctie voor mutaties in voorzieningen pensioenverzekering.

⁴ Idem.

De betreffende landen publiceren de DSR-gegevens gewoonlijk na t+90 dagen of kort daarna (maximaal t+93 dagen voor CZ, t+97 dagen voor NL, t+98 dagen voor IT en tussen 90 en 100 dagen voor ES).

Op Europees niveau is Eurostat begonnen met de verspreiding van landengegevens voor elk van bovenstaande sleutelindicatoren en de onderliggende componenten. Aangezien de meeste lidstaten nog geen voor seizoen gecorrigeerde DSR-gegevens samenstellen, worden deze indicatoren gepubliceerd als gecumuleerde cijfers voor vier kwartalen.

3.2 Nauwkeurigheid

Ingevolge Verordening (EG) nr. 223/2009 betreffende de Europese statistiek moeten statistieken de realiteit accuraat en getrouw weergeven. De nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van statistieken is afhankelijk van een groot aantal variabelen. Een belangrijke factor in dit verband is de mate waarin directe gegevensbronnen worden toegepast en niet indirecte methoden op basis van ontwikkelingen in het verleden en modelveronderstellingen. De productie van nationale DSR berust voor een groot deel op drie statistische invoerbronnen, namelijk de belangrijkste kwartaalaggregaten van de gehele economie, de kwartaalrekeningen van de overheid en de driemaandelijks betalingsbalans. Deze bronnen worden aangevuld met administratieve gegevens (bv. informatie van de belastingdienst, andere informatie van toezichthoudende autoriteiten voor het bedrijfsleven), die normaliter directe gegevens bevatten die gebruikt kunnen worden als indicatoren van de kortetermijnontwikkelingen van bepaalde sectoren/transacties.

Er zijn vrij goede statistische gegevens voor perioden korter dan een jaar beschikbaar voor de activiteiten van financiële vennootschappen (winst- en verliesrekeningen, gedetailleerde balansinformatie met een uitsplitsing naar tegenposten, rentestatistieken, financiële kwartaalrekeningen), die door veel landen worden gebruikt bij de samenstelling van DSR-gegevens. Deze bronnen hebben voornamelijk betrekking op monetaire financiële instellingen, beleggingsfondsen en in mindere mate verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen. In veel gevallen worden ook gegevens van officiële toezichthoudende organen, bedrijfs- en brancheorganisaties en effectenbeurzen gebruikt.

Slechts enkele landen (bv. CZ en UK, NL voor de sector niet-financiële vennootschappen) die volledige DSR-gegevens rapporteren, maken gebruik van rechtstreekse brongegevens als steun bij de samenstelling van individuele schattingen voor de sectoren huishoudens en niet-financiële vennootschappen, met name voor de productie- en de inkomensvormingsrekening.

Het merendeel van de andere landen maakt op grote schaal gebruik van indirecte methoden; zij gebruiken jaargegevens als benchmark en kwartaalindicatoren om ontwikkelingen op korte termijn, waaronder seizoensinvloeden, in kaart te brengen. In deze gevallen hangt de kwaliteit van DSR direct af van de nauwkeurigheid van JSR. Hoewel jaarrekeningen op een grotere verscheidenheid aan bronnen zijn gebaseerd, worden inkomstenstromen tussen vennootschappen en huishoudens niet altijd goed in kaart gebracht, wat bijvoorbeeld kan leiden tot onwaarschijnlijke cijfers voor spaarquotes van huishoudens of het winstaandeel van

ondernemingen. De door Eurostat gepubliceerde jaarlijkse sleutelindicatoren zijn een efficiënt instrument gebleken voor het opsporen van dergelijke onwaarschijnlijke niveaus/ontwikkelingen, die vervolgens met het betreffende land worden onderzocht (zie punt 3.5 Vergelijkbaarheid). Tot slot maken landen in sommige gevallen gebruik van puur op een model gebaseerde schattingen die niet door directe of indirecte kwartaalgegevens worden ondersteund. Dergelijke methoden blijven echter over het algemeen beperkt tot transacties die een bescheiden rol spelen in de rekeningen.

3.3 Actualiteit en stiptheid

De Europese statistieken dienen tijdig verspreid te worden, met name wanneer ze gebruikt worden voor economische beleidsdoeleinden. Dit is het geval voor de Europese DSR, die relevante informatie bevatten voor het voeren van het monetair beleid binnen de eurozone en voor de coördinatie van het begrotingsbeleid binnen de EU. Sinds medio 2007 worden de Europese DSR op tijd gepubliceerd, d.w.z. binnen 120 dagen na het eind van het referentiekwartaal.

Bij het bepalen van de frequentie van de Europese statistieken dient zoveel mogelijk rekening te worden gehouden met de behoeften van de gebruikers. De institutionele gebruikers hechten veel belang aan een snellere samenstelling en verspreiding van de DSR-gegevens, zodat deze tijdig kunnen worden meegenomen in de besluitvorming. Met de huidige verspreidingsstermijn van t+120 dagen wordt de in september 2000 door de Raad Ecofin vastgestelde streeftermijn van t+90 dagen nog steeds niet gehaald. Deze grotere actualiteit is met name noodzakelijk om te voldoen aan de behoeften van de raad van bestuur van de ECB, die over het monetair beleid van de eurozone besluit. Actuelere rekeningen voor de eurozone hangen echter in eerste instantie af van het vroeger beschikbaar zijn van invoergegevens zoals driemaandelijke overheidsstatistieken, betalingsbalansstatistieken en financiële kwartaalrekeningen (financiële rekeningen van de monetaire unie, hierna "FRMU").

Als tussenstap is de validatie en samenstelling teruggebracht tot tien (kalender-)dagen na de indiening van de nationale DSR, waardoor de voorlopige schattingen voor de eurozone en de niet-financiële rekeningen voor de EU binnen 100 dagen na het einde van het referentiekwartaal intern beschikbaar zijn.

3.4 Toegankelijkheid en duidelijkheid

De Europese statistieken moeten op gebruiksvriendelijke wijze worden verspreid in een duidelijke en begrijpelijke vorm. Ze moeten op onpartijdige basis beschikbaar en toegankelijk zijn, met ondersteunende metadata en toelichtingen.

- Eurozone-/Europese aggregaten

De publicatie van Eurostat omvat de volledige DSR-gegevensreeksen vanaf 1999K1 (niet voor seizoen gecorrigeerd) voor de eurozone en de EU, alsmede sleutelindicatoren over het

gedrag van de niet-financiële vennootschappen en huishoudens (zowel oorspronkelijke als voor seizoen gecorrigeerde) zoals beschreven in punt 3.1.

Gegevens worden via verschillende kanalen verspreid: persberichten, de statistische databank en het deel van de Eurostat-website dat aan sectorrekeningen is gewijd⁵. Dit bevat geïntegreerde driemaandelijke niet-financiële en financiële sectorrekeningen voor de eurozone, alsmede niet-financiële DSR voor de EU in de vorm van een rekeningenreeks volgens het ESR 1995. Deze indeling helpt gebruikers de relaties tussen verschillende sectoren en transacties te begrijpen en analyseren.

De gegevens gaan vergezeld van methodologische informatie over de samenstelling van de Europese DSR en de rekeningenreeks volgens het ESR 95. Bovendien wordt de verzameling door Eurostat uitgegeven persberichten geleverd met een Excel-bestand met de onderliggende gegevens. Tot slot wordt ieder kwartaal een reeks van circa dertig analytische grafieken en tabellen geactualiseerd, zodat gebruikers veranderingen in de totale economie eenvoudig in verband kunnen brengen met ontwikkelingen in iedere institutionele sector.

De ECB publiceert daarnaast een gedetailleerd persbericht over de geïntegreerde rekeningen van de eurozone, maakt alle gegevens over de rekeningen van de eurozone beschikbaar via zijn Statistical Data Warehouse (SDW)⁶ en publiceert de voornaamste indicatoren in zijn maandbericht en statistisch zakboek. Op de website is ook methodologische informatie beschikbaar.

- Uitsplitsing naar land

Eurostat publiceert jaarlijkse sectorrekeningen voor ieder land, in aanvulling op en met dezelfde ESR 1995-indeling als de DSR van de eurozone en van de EU. Daarnaast zijn de in punt 3.1 vermelde driemaandelijke sleutelindicatoren van alle lidstaten die volledige DSR rapporteren geheel of gedeeltelijk gepubliceerd, behalve van BE, EL, IE en FI, waarvan de gegevens in de nabije toekomst zullen worden opgenomen.

3.5 Coherentie en vergelijkbaarheid

Coherentie

Samenhang tussen verwante statistische domeinen wordt vermeld als een van de essentiële kwaliteitsaspecten van statistische output (zie punt 2.3 van dit document). In het geval van de DSR heeft dit betrekking op jaarlijkse sectorrekeningen (JSR), de belangrijkste kwartaalaggregaten (BKA), de niet-financiële kwartaalrekeningen voor de overheid (in de vorm van de kortetermijnstatistieken van de overheidsfinanciën, KSOF), de financiële kwartaalrekeningen (FRMU) en de betalingsbalansstatistieken.

---

⁵ Zie: <http://ec.europa.eu/eurostat/sectoraccounts>.

⁶ Zie: <http://sdw.ecb.europa.eu>.

Bij de DSR is over het algemeen een hoge mate van consistentie met andere verwante statistieken bereikt, vooral bij de KSOF (behalve voor het VK) en de BKA.

Voor sommige landen bestaan er nog vrij grote discrepanties tussen de DSR en de betalingsbalansstatistieken doordat verschillende concepten worden toegepast. Bij de nationale rekeningen bijvoorbeeld gebruiken diverse lidstaten het nationale concept voor de handel in goederen, waardoor met name de quasi-doorvoerhandel buiten beschouwing blijft, terwijl deze landen voor betalingsbalansstatistieken gebruik maken van het EU-concept.

Andere discrepanties tussen de DSR en de betalingsbalansstatistieken zijn het gevolg van verschillen in de respectieve handleidingen, respectievelijk de vijfde editie van het betalingsbalanshandboek (BPM5) en het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 1995). Zij hebben betrekking op de aanpassing voor indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (IGDFI) ten aanzien van in- en uitvoer en rentestromen in de nationale rekeningen, en de verschillende behandeling van de bouwnijverheid, de overheidsdiensten en het inkomen uit collectieve beleggingsfondsen. Deze conceptuele verschillen zullen naar verwachting verdwijnen zodra nieuwe versies van de handleidingen (BPM6 en ESR 2008) worden uitgebracht.

De overige redenen voor inconsistenties zijn:

- verschillende gegevens-eisen;
- verschillen in beleid inzake actualiteit en/of herziening van verwante statistieken (zogenaamde vintageverschillen);
- institutionele regelingen (het gebruik van verschillende gegevensbronnen door verschillende samenstellers; met name relevant voor betalingsbalansen en financiële rekeningen);
- asymmetrische registratie van grensoverschrijdende stromen.

Inconsistenties wegens verschillende gegevens-eisen kunnen het gevolg zijn van een verschillende behandeling van de statistische discrepantie tussen de output- en de uitgavenaanzicht van het bruto binnenlands product. Anders dan bij de indiening van de BKA-gegevens, waarbij de statistische discrepantie apart kan worden gerapporteerd, wordt er bij de rapportage van DSR verevend tussen middelen en gebruik. Dat betekent dat de discrepantie aan de productiezijde normaliter wordt toegewezen aan de bruto toegevoegde waarde (B.1G) en die aan de uitgavenzijde meestal aan de mutaties in voorraden/kostbaarheden (P.5N).

In bepaalde perioden van het jaar doen zich soms vintageverschillen voor als gevolg van uiteenlopend beleid ten aanzien van de herziening van jaargegevens. Zo zijn nationale jaarrekeningen (NJR), die doorgaans op basis van de BKA worden geactualiseerd, na t+3 maanden beschikbaar, terwijl de JSR tussen t+6 en t+9 maanden worden herzien. In dat geval kunnen de DSR, die meestal worden gebenchmarkt aan de hand van de JSR, in de tussentijd afwijken van de BKA. Bovendien moeten de jaarstatistieken van de overheidsfinanciën

(JSOF) consistent zijn met de BTP-kennisgevingen, die na t+3 en t+9 maanden worden gedaan. Indien de JSR-gegevens niet precies op deze tijdstippen worden samengesteld/herzien, kan dit discrepanties veroorzaken tussen de aan de hand van de JSR gebenchmarkte DSR en de KSOF/JSOF-gegevens, vooral in maart en september.

Vintageverschillen kunnen ook ieder kwartaal optreden wegens verschillende actualiteitseisen en/of een uiteenlopend herzieningsbeleid voor verschillende statistische gebieden. De BKA zijn bijvoorbeeld beschikbaar na t+70 dagen, terwijl de KSOF en de DSR na t+90 worden ingediend, waarbij gebruik wordt gemaakt van aanvullende informatie die beschikbaar is tussen t+70 en t+90 dagen. Aangezien er een hogere prioriteit wordt toegekend aan de afstemming tussen de DSR en de KSOF, leidt dit tot vintageverschillen met eerder geproduceerde BKA-indicatoren.

Bovendien leiden verschillende institutionele regelingen van landen er vaak toe dat niet dezelfde gegevensbronnen worden gebruikt, dat andere methoden worden toegepast en dat het herzieningsbeleid voor elk statistisch gebied anders is. Dit betreft allereerst discrepanties met betalingsbalans- en FRMU-gegevens (naast de hierboven besproken conceptuele en vintageverschillen). In de meeste landen worden de niet-financiële rekeningen, ook die voor het buitenland, door het nationale bureau voor de statistiek geraamd, terwijl de centrale bank gewoonlijk verantwoordelijk is voor betalingsbalansen en financiële rekeningen. Vanuit het oogpunt van statistische coherentie is het van het hoogste belang dat beide instellingen hun gegevensbronnen op elkaar afstemmen, overeenstemming bereiken over de vereiste mate van gedetailleerdheid van de invoergegevens en regelmatig communiceren over methodologische kwesties.

Op Europees niveau komen discrepanties niet alleen voort uit de nationale input, maar ook uit de asymmetrische registratie van grensoverschrijdende stromen tussen lidstaten. In theorie moeten grensoverschrijdende transacties tussen EU-landen aan de midden- en de gebruikszijde gelijk zijn (en de door alle lidstaten binnen de gemeenschap uitgevoerde goederen gelijk aan de totale invoer). In de praktijk is dit echter niet het geval wegens zogenaamde asymmetrieën. Om deze te corrigeren, moeten Europese rekeningen verevend worden, wat uiteindelijk leidt tot enige verschillen met publicaties van nationale rekeningen, waaruit grensoverschrijdende stromen binnen het betreffende gebied nog niet zijn verwijderd.

Vergelijkbaarheid

Vergelijkbaarheid kan zowel vanuit conceptueel als vanuit empirisch oogpunt worden geanalyseerd.

Ingevolge artikel 4 van de DSR-verordening wordt de vergelijkbaarheid aan de conceptuele zijde gewaarborgd door gebruik te maken van de in de ESR-verordening neergelegde gemeenschappelijke normen, definities, classificaties en registratieregels.

In de ESR-verordening worden met name institutionele eenheden, sectoren en de inhoud van alle tot de rekeningreeks behorende individuele transacties vastgesteld. Om de juiste toepassing van deze normen te bevorderen, zijn de DSR- (en de JSR-)enquête zodanig ontworpen dat uitsluitend de relevante combinaties van sectoren/transacties kunnen worden ingediend. Bovendien worden de ESR-codes en -registratieregels na ontvangst van DSR-gegevens systematisch door Eurostat gecontroleerd.

Wat de empirische zijde betreft, wordt de vergelijkbaarheid in de tijd gecontroleerd door bij de opeenvolgende indiening van gegevens toezicht te houden op de herzieningen en door bij de lidstaten informatie in te winnen over plotselinge veranderingen in kernvariabelen.

In de ESR-verordening zijn ook regels vastgesteld over het moment van registratie van transacties. Deze regels, waarbij wordt uitgegaan van registratie op transactiebasis, zijn vooral belangrijk in het kader van de DSR, waarbij alle verwante transacties voor alle tegenpartijen tegelijkertijd moeten worden geregistreerd. Om de vergelijkbaarheid in de tijd en de uniforme toepassing van de regels over het moment van registratie in de verschillende landen te controleren, wordt ieder kwartaal een lijst van voor de economie belangrijke grafieken geactualiseerd en voor collegiale toetsing aan de DSR-samenstellers voorgelegd. Hierdoor kunnen onwaarschijnlijke kwartaalpatronen, die wellicht op een inconsistente registratie van verwante stromen duiden, worden opgespoord.

Vergelijkbaarheid in de ruimte wordt gecontroleerd door een vergelijking tussen landen te maken van de JSR-sleutelindicatoren, zoals de spaarquote van de huishoudens in verhouding tot hun beschikbaar inkomen.

4. BATEN EN MOGELIJKE VERBETERINGEN

4.1. Kosten-batenverhouding

Kosten

Bij de samenstelling van DSR-gegevens wordt hoofdzakelijk voortgebouwd op al bestaande jaarlijkse sectorrekeningen en kwartaalgegevens voor de overheid en het buitenland (betalingsbalansen).

Deze gegevens worden gewoonlijk ingevuld met behulp van bestaande enquêtes of administratieve gegevens. In enkele gevallen zijn aanvullende enquêtes ingevoerd om aan de eisen van de DSR te voldoen.

Dit geldt voor NL, dat de 300 grootste bedrijven in de sector niet-financiële vennootschappen onderzoekt, waarmee circa 50% van het balanstotaal wordt gedekt, alsmede een aanzienlijk

deel van de sector financiële vennootschappen⁷. PT en FI hebben eveneens aanvullende enquêtes ingevoerd voor de sector niet-financiële vennootschappen.

Een bijzonder geval is UK, aangezien dat land driemaandelijke sectorrekeningen samenstelt die vervolgens worden gebruikt om er jaarlijkse sectorrekeningen uit af te leiden. De DSR worden met name op de volgende kwartaalenquêtes gebaseerd: voor huishoudens de loonenquête; voor niet-financiële vennootschappen de driemaandelijke winstenquête, voor financiële vennootschappen een aantal enquêtes van de Bank of England en voor pensioenfondsen, verzekeringsmaatschappijen en trusts enquêtes van het bureau voor de statistiek (ONS).

Voor de samenstelling van DSR-gegevens voor de sectoren huishoudens en vennootschappen is ook extra personeel nodig. De bijkomende werkbelasting⁸ wordt, in voltijdequivalenten, als volgt geraamd: Eurostat (5), ECB (2,5), BE (0,6), CZ (1,5), DK (1), DE (1,5), IE (2), EL (0,3), ES (2), R (1), IT (1,5), NL (3), AT (2), PL (1,5), PT (2), RO (2), FI (1), SE (2), NO (1).

Baten

Door de DSR-verordening werden de lidstaten gestimuleerd driemaandelijke reeksen voor de inkomstzijde van de nationale rekeningen samen te stellen. Deze gegevens completeren de driemaandelijke reeksen voor de output en de uitgaven, die al via het ESR-indieningsprogramma werden verzameld. Op Europees niveau heeft de samenstelling van DSR-gegevens de aanzet gegeven voor methodologische ontwikkelingen en tegelijkertijd geleid tot een breed scala aan nieuwe statistische producten.

Wat de methoden betreft, was het noodzakelijk zich opnieuw over de compilatie van Europese aggregaten te buigen, teneinde ervoor te zorgen dat deze de eurozone/EU als geheel beschrijven. Eerst zijn de DSR van de lidstaten aangevuld met de rekeningen van de EU-instellingen en de ECB. Vervolgens is de rekening van het buitenland geraamd op basis van de betalingsbalansgegevens van de extra-eurozone/EU, aangezien deze uitsluitend stromen van en naar derde landen mogen weergeven. Ten slotte zijn de rekeningen opnieuw in evenwicht gebracht zodat de nationale sectoren overeenkomen met de opnieuw geraamde rekening van het buitenland.

De publicatie van een volledige reeks geïntegreerde (niet-financiële en financiële) institutionele sectorrekeningen voor de eurozone en niet-financiële sectorrekeningen voor de EU is door samenstellers en institutionele gebruikers als een groot succes beschouwd⁹. Zoals

---

⁷ Bij de onderzochte eenheden gaat het om 90% van de balanstotalen voor monetaire en financiële instellingen (35% van totaal S12); 100% voor beleggingsfondsen (1% van S12) en 85% voor verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen (15% van S12).

⁸ Aangezien UK de jaarlijkse sectorrekeningen (JSR) samenstelt als het totaal van de QSA, kan de specifieke werkbelasting voor de QSA niet worden geraamd.

⁹ Zie de notulen van de 34^e vergadering van het CMFB, punt 6.1.4 op: <http://www.cmfb.org/reports/meetings.htm> en de archieven van de op 1 juni 2007 gehouden persconferentie op: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/sector_accounts/introduction.

in de projectspecificaties is beschreven, kan nu op basis van de niet-financiële driemaandelijke sectorrekeningen het gedrag van economische actoren en hun interactie in de reële economie worden geanalyseerd. In combinatie met de financiële kwartaalrekeningen ontstaat hierdoor een vollediger beeld.

4.2. Mogelijke verbeteringen

Hoewel met de DSR is voldaan aan de kernbehoeften van het Actieplan betreffende de statistische vereisten van de Economische en Monetaire Unie (EMU), waaraan de Raad Ecofin in september 2000 zijn goedkeuring heeft gehecht, kunnen er enkele verbeteringen worden voorgesteld om het gebruik ervan verder uit te breiden.

Actualiteit

Als hoogste prioriteit streven de lidstaten en Eurostat/ECB ernaar de actualiteit van de rekeningen van de eurozone/EU te verbeteren. Zoals echter al in punt 3.3 werd opgemerkt, is een betere actualiteit voor de rekeningen van de eurozone afhankelijk van het eerder beschikbaar zijn van de invoergegevens.

In het kader van de lopende herziening van het ESR-indieningsprogramma wordt beoogd de termijnen voor de indiening van de DSR te bekorten, zodat de rekeningen van de eurozone/EU al na t+90 dagen in plaats van na t+120 dagen kunnen worden samengesteld en gepubliceerd.

Betrouwbaarheid

Een ander mogelijk punt van verbetering vormen de driemaandelijke bronnen voor de sectoren huishoudens en niet-financiële vennootschappen. In sommige gevallen gebruiken landen puur op modellen gebaseerde schattingen die niet door directe of indirecte kwartaalgegevens worden ondersteund. Het is belangrijk dat deze methode uitsluitend gebruikt wordt voor transacties die een bescheiden rol in de rekeningen spelen.

Anderzijds zijn sommige landen al begonnen met het verzamelen van directe gegevens, bijvoorbeeld uit de jaarrekeningen van bedrijven. Idealiter worden statistieken gegenereerd als bijproduct van de normale boekhouding van bedrijven, in ieder geval bij beursgenoteerde bedrijven en voor administratieve gegevens en lonen voor huishoudens.

Eurostat blijft de kwaliteit van de kwartaalrekeningen per institutionele sector voortdurend controleren en verbeteren door middel van systematische gegevenscontroles, waaronder vergelijkingen tussen landen. Tevens zal het de verspreiding van beste praktijken bij de samenstelling van gegevens bevorderen, onder auspiciën van de taskforce van het Comité voor monetaire, financiële en betalingsbalansstatistiek.

Dekking

Zoals vermeld in punt 2.1 van dit document, geven gebruikers van DSR-gegevens regelmatig aan interesse te hebben in de beschikbaarheid van nationale DSR-gegevens. De publicatie van een geharmoniseerde reeks nationale gegevens, met inbegrip van voor seizoen gecorrigeerde cijfers, is derhalve een van de ontwikkelingsprioriteiten met betrekking tot de DSR voor de nabije toekomst.

Ook zou het uiterst nuttig zijn de reeks in reële waarden berekende sleutelindicatoren uit te breiden. Dergelijke volumegegevens over investeringen van huishoudens en bedrijven zouden de huidige publicaties over de reële inkomens en consumptieve bestedingen van huishoudens completeren. Een uitsplitsing naar land moet wellicht tegelijk met de overeenkomstige Europese indicatoren worden gepubliceerd.

Over het leveren van voor seizoen gecorrigeerde gegevens in reële waarden voor een beperkte reeks indicatoren wordt overleg gevoerd in het kader van de herziening van het ESR-indieningsprogramma.